Dosarul nr. 2-4675/2022

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

Dispozitivul hotărârii pronunţat
la data 19 noiembrie 2024 *municipiul Chişinău*

Judecătoria Chişinău, sediul Centru
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător *Eugenia Culinca*
Grefier *Vanesa Malcic*

examinând în procedura contencioasă, în şedinţă de judecată publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva Companiei Internaţionale de Asigurări „Asito Direct" Societate pe Acţiuni (anterior denumită Compania Internaţională de Asigurări „Asito" Societate pe Acţiuni), intervenient accesoriu *****, cu privire la repararea prejudiciului material ca urmare a accidentului rutier,

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanţilor la proces

La data de 10 noiembrie 2017, reclamantul ***** a sesizat instanţa cu acţiune civilă în contradictoriu cu pârâta cerere de chemare în judecată către Compania Internaţională de Asigurări „Asito" Societate pe Acţiuni (ulterior redenumită în Compania Internaţională de Asigurări „Asito Direct" Societate pe Acţiuni (CIA ,,Asito Direct" SA)), intervenient accesoriu ***** privind încasarea despăgubirilor de asigurare şi cheltuielilor de judecată.

În motivarea acţiunii, reclamantul a invocat că, în rezultatul accidentului rutier care a avut loc la 6 octombrie 2014 aproximativ la ora 15.00, *****, conducând automobilul de model Subaru Tribeca cu n/î *****, pe strada Drumul Viilor din direcţia strada Nucarilor spre strada Anton Crihan, municipiul Chişinău, trecând de intersecţia cu strada *****, manifestând imprudenţă la trafic şi regulamentul circulaţiei rutiere, în rezultat a tamponat automobilul de model Mercedes Sprinter 311 cu n/î ***** condus de *****, care se deplasa regulamentar din sens opus. În rezultatul tamponării automobilul de model Mercedes Sprinter 311 a fost proiectat în obstacol, bordură de beton a blocului locativ scara nr. 12 din strada Drumul Viilor, fiind cauzată o pagubă considerabilă.

Potrivit procesului verbal cu privire la contravenţie nr. MAI 02658220 din 18 octombrie 2014, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut ***** care deţinea asigurarea RCAI-000966794 din 23 iulie 2014 eliberată de CIA „Asito" SA.

Indică reclamantul că, s-a adresat la compania de asigurări cu cerinţa de a deschide un dosar de daune şi respectiv achitarea despăgubirii de asigurare, prezentând actele întocmite de colaboratorii poliţiei rutiere, ce vizează producerea accidentului rutier, schemele locului accidentului. Astfel, reprezentanţii CIA „Asito" SA au întocmit procesul-verbal de constatare a daunelor nr. 142529R1, potrivit căruia prejudiciul material, cauzat mijlocului de transport de model Mercedes Sprinter 311 cu n/î ***** a constituit suma de 33.063,77 lei.

Nefiind de acord cu paguba stabilită de reprezentanţii CIA „Asito" SA, ***** a solicitat examinarea mijlocului de transport de către experţii SRL „Exauto-Plus". Astfel, potrivit Raportului de evaluare a pagubei nr. 1400/10A, efectuat asupra mijlocului de transport de model Mercedes Sprinter 311 cu /î *****, expertul a concluzionat că, valoarea prejudiciului cauzat proprietarului autovehiculului Mercedes 311 CDI cu n/î ***** constituie suma de 92.441,80 lei.

Menţionează că, despre data şi ora examinării mijlocului de transport de către expertul „Exauto-Plus” SRL au fost informaţi legal atât CIA „Asito” SA la 20 octombrie 2014, cît şi contravenientul ***** la 18 octombrie 2014.

Reclamantul atrage atenţia că, cu întârziere de aproximativ 8 zile, dosarul de daune a fost definitivat cu achitarea prin transfer la 29 ianuarie 2015 proprietarului ***** a despăgubirii de asigurare în mărime de 33.064 lei. Invocă că, prejudiciul efectiv cauzat mijlocului de transport de model Mercedes Sprinter 311 cu n/î ***** conform Raportului de evaluare a pagubei nr. 1400/10A efectuat de „Exauto-Plus” SRL, a constituie 92.441,80 lei, iar CIA „Asito” SA a achitat parţial despăgubirea de asigurare în sumă de 33.064 lei.

Menţionează că, şi-a exprimat dezacordul cu suma despăgubirii de asigurare calculată/acordată de CIA „Asito” SA prin faptul anexării la cererea de despăgubire din 24 octombrie 2014 a raportului de evaluare a pagubei nr. 1400/10A din 23 octombrie 2014, CIA „Asito” SA a achitat parţial despăgubirea de asigurare în sumă de 33 064 lei, refuzând până în prezent să achite integral despăgubirea de asigurare şi anume diferenţa neachitată de 59.377,80 lei.

Astfel, pe lângă suma datorată de 59.377,80 lei solicită şi încasarea dobânzii de întârziere în valoare de 27.726,18 lei, calculată de la 21.01.2015 potrivit art. 19 alin. (2) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 până la data adresării în instanţa de judecată. În cadrul şedinţei de judecată din data de 26 octombrie 2018 avocatul reclamantului a prezentat cererea de concretizare a acţiunii, prin care s-a solicitat repunerea în termenul de adresare a cererii de chemare în judecată.

În susţinerea cererii a menţionat că, la 20 iulie 2017, reclamantul s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către CIA „Asito” SA cu privire la încasarea prejudiciului material ca urmare a producerii accidentului rutier.

La înaintarea acţiunii atât reclamantul *****, cât şi soţia sa, nu erau angajaţi în câmpul muncii, nu aveau bunuri mobile sau imobile şi nu deţineau mijloace băneşti suficiente pentru a achita taxa le stat în sumă de 2.593 lei, fapt pentru care a solicitat instanţei de judecată scutirea de plata taxei de stat în temeiul art. 85 alin. (4) Cod de procedură civilă.

A notat reclamantul că, prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 25 iulie 2017 nu s-a dat curs cererii şi s-a acordat termen de 10 zile pentru înlăturarea neajunsurilor, adică pentru achitarea taxei de stat. În circumstanţele în care, reclamantul ***** nu a avut posibilitate reală de a achita taxa de stat, deoarece starea financiară a familiei sale era una nesatisfăcătoare, prin încheierea din 9 august 2017, cererea de chemare în judecată a fost restituită.

Ulterior, la data de 18 august 2017, s-a adresat repetat cu cerere de chemare în judecată către CIA „Asito” SA cu privire la încasarea prejudiciului material ca urmare a producerii accidentului rutier. La înaintarea acţiunii a formulat o cerere motivată, prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat în sumă de 2.613 lei. Prin încheierea Judecătoriei Chişinău din 28 august 2017, s-a respins ca neîntemeiată cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată şi s-a comunicat lui ***** despre necesitatea de a achita taxa de stat în sumă de 2.613,11 lei în termen de 7 zile.

În acest sens, la 12 septembrie 2017 a mai fost depusă o cerere cu privire la scutirea parţială de la plata taxei de stat, anexînd la cerere bonul de plată a taxei de stat în sumă de 613 lei şi copia carnetului de muncă ce confirma faptul că acesta nu era angajat în câmpul muncii.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău din 18 septembrie 2017, s-a respins ca neîntemeiată cererea cu privire la scutirea parţială de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată şi s-a comunicat despre necesitatea de a achita taxa de stat în sumă de 2.013 lei în termen de 7 zile.

La data de 26 octombrie 2017, a mai fost depusă, în mod repetat, cerere de chemare în judecată către CIA „Asito” SA cu privire la încasarea prejudiciului material ca urmare a producerii accidentului rutier.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 30 octombrie 2017, a fost restituită cererea de chemare în judecată cu toate materialele anexate, ca fiind depusă de o persoană neâmputernicită. Încheierea nominalizată a fost expediată în adresa potenţialului reclamant cu materialele anexe la 2 noiembrie 2017 şi recepţionată la 10 noiembrie 2017.

A notat reclamantul că, la data de 10 noiembrie 2017, s-a adresat în mod repetat cu cerere de chemare în judecată către CIA „Asito” SA cu privire la încasarea prejudiciului material ca urmare a producerii accidentului rutier. Consideră, că termenul de prescripţie a fost omis din motive întemeiate în condiţii ce nu depindeau de voinţa sau neglijenţa acestuia, ci din lipsa surselor financiare suficiente pentru a achita taxa de stat. Aşadar, reclamantul solicită, în final, repunerea în termen a cererii de chemare în judecată, încasarea sumei de 59.377,80 lei cu titlu de prejudiciul material cauzat în urma accidentului rutier, suma de 27.726,18 lei cu titlu de dobândă de întârziere şi cheltuielile de judecată. (f.d. 107-110)

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 2 martie 2021 a fost admisă cererea depusă de ***** privind repunerea în termenul de adresare în judecată. S-a respins acţiunea formulată de ***** împotriva CIA „Asito” SA (redenumită în SA „Asito Direct”), intervenient accesoriu ***** privind încasarea sumelor băneşti cu titlu de prejudiciu material, dobânzi de întârziere şi cheltuieli de judecată, ca fiind neîntemeiată. S-a încasat de la ***** în beneficiul SA „Asito Direct” suma bănească în mărime de 6.000,00 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Curtea de Apel Chişinău, examinând cererile de apel depuse de ***** şi SA „Asito Direct” împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 2 martie 2021, a decis să fie admise apelurile, s-a casat hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 2 martie 2021, emisă în prezenta cauza civilă, cu remiterea spre rejudecare în aceeaşi instanţă, în alt complet de judecată.

În susţinerea poziţiei sale, instanţa de apel a reţinut că, hotărârea primei instanţe a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procesual, cauza fiind judecată în absenţa unui participant la proces, căruia nu i-a fost comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată, şi anume a intervenientului accesoriu *****.

La rejudecarea cauzei în instanţa de fond, în şedinţă de judecată, reclamantul ***** nu s-a prezentat, interesele acestuia fiind reprezentate în faţa instanţei de judecată de avocatul Ion Negură, în baza mandatului avocaţial seria/nr. 1166963 din 25 aprilie 2017 (f.d. 2).

În şedinţă de judecată, reprezentantul reclamantului avocatul Ion Negură a susţinut cererea privind repunerea reclamantului în termenul de depunere a cererii de chemare în judecată şi acţiunea înaintată, conform argumentelor de fapt şi de drept invocate în cererea de chemare în judecată, solicitând să fie admise.

Pârâta SA „Asito Direct”, în şedinţă de judecată a fost reprezentată de avocatul Andrei Cechir, în temeiul mandatului avocaţial seria/nr. MAS 089273, şi care a solicitat respingerea cererii depuse de reclamant privind repunerea în termenul de înaintare a acţiunii şi acţiunea înaintată de reclamantul *****, ca fiind neîntemeiată, cu compensarea cheltuielilor de asitenţă juridică suportate de pârâtă în prezenta acţiune.

Intervenientul accesoriu *****, în şedinţă de judecată nu s-a prezentat. Instanţa de judecată a constatat că, este imposibilă citarea pârâtului, având în vedere că corespondenţa expediată de instanţă se restituie ca nereclamată, iar, alte de date de contact ale intervenientului accesoriu, instanţa de judecată şi reclamantul nu dispun. În astfel de circumstanţe, în temeiul art. 77 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de judecată a solicitat Oficiului teritorial al

Consiliului Naţional pentru Asistenţă Juridică Garantată de Stat desemnarea unui avocat di oficiu pentru reprezentarea drepturilor şi intereselor intervenientului accesoriu *****.

În temeiul deciziei Consiliului Naţional pentru Asistenţă Juridică Garantată de Stat privind acordarea asistenţei juridice calificate garantate de stat cu nr. 1777/ACC din 10 iunie 2024, s-a admis cererea de acordare a asistenţei juridice calificate garantate de stat, în vederea acordării beneficiarului asistenţei juridice calificate a fost desemnat avocatul Natalia Taban, din cadrul BAA „Just Debit".

În şedinţă de judecată, avocatul desemnat pentru reprezentarea drepturilor şi intereselor intervenientului accesoriu *****, Natalia Taban citată prin intermediul poştei electronice, în şedinţă de judecată nu s-a prezentat, nu a comunicat instanţei motivele instanţei, nu a solicitat amânarea sau examinarea cauzei în lipsa sa.

Aprecierea instanţei de judecată:

Audiind participanţii la proces, cercetând materialele dosarului judiciar şi apreciind argumentele şi pretenţiile deduse judecăţii potrivit acţiunii înaintate de reclamant, apărările pârâtei date potrivit referinţei în raport cu probele cauzei şi prevederile legale aplicabile speţei, instanţa de judecată consideră necesar de a respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva SA „Asito Direct", intervenient accesoriu *****, cu privire la repararea prejudiciului material ca urmare a accidentului rutier, din următoarele raţionamente:

În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale, dacă legea nu dispune altfel.*

Potrivit art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

Conform art. 239 Cod de procedură civilă*, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţa de judecată.*

Potrivit art. 240 alin. (1) şi alin. (3) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.*

Din suportul probatoriu prezentat, instanţa de judecată a constatat că, la data de 6 octombrie 2014, în municipiul Chişinău a avut loc accidentul rutier cu participarea automobilului de model Subaru Tribeca cu n/î ***** condus de ***** şi automobilul de model Mercedes Sprinter cu n/î ***** condus de *****.

Potrivit procesului verbal cu privire la contravenţie nr. MAI 02658220 din 18 octombrie 2014, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut *****, care deţinea poliţa de asigurare RCAI000966794 din 23 iulie 2014 eliberată de CIA „Asito" SA, proprietarului Blîndu Artur Mihail.

În baza deciziei agentului constatator, vinovatului în producerea accidentului rutier - ***** i-a fost aplicată amenda în mărime de 50 unităţi convenţionale şi 6 puncte de penalizare.

Potrivit dosarului contravenţional, ***** a fost recunoscut în calitate de victimă în cazul comiterii de către ***** a contravenţiei prevăzute de art. 242 alin. (2) Cod contravenţional, constatate în baza procesului verbal cu privire la contravenţie nr. MAI 02658220 din 18 octombrie 2014.

La data de 21 octombrie 2014, ***** a înaintat companiei de asigurare cerere de despăgubire, în baza căreia a fost deschis dosarul de daune nr. 142529R1.

Tot la aceiaşi dată, prin procesul-verbal de constatare a pagubelor, nr. 142529R1 din 21 octombrie 2014, întocmit de reprezentantului CIA „Asito" SA, în prezenţa lui *****, a fost stabilit volumul lucrărilor de reparaţie sau înlocuire, necesare pentru lichidarea defectelor autovehiculului avariat. Potrivit pct.6.2. din procesul-verbal de constatare a pagubelor, nr. 142529R1 din 21 octombrie 2014, părţile au stabilit că, evaluarea costului reparaţiei va fi efectuată de unitatea specializată „General-Expert" SRL.

Prin urmare, în temeiul Actului de evaluare cost-reparaţie nr. 3615 din 24 octombrie 2014, întocmit de „General-Expert" SRL, a fost constată valoarea costului-reparaţie, în suma de 33.063,77 lei.

În acelaşi timp, din înscrisurile cauzei, instanţa de judecată a mai constatat că, până a înainta companiei de asigurare cerere de despăgubire, reclamantul, la data de 13 octombrie 2014, s-a adresat companiei „Exauto-plus" SRL pentru evaluarea prejudiciului cauzat prin deteriorarea autovehiculului de model Mercedes Sprinter 311 cu n/î ***** în urma accidentului rutier din 6 octombrie 2014.

Potrivit Actului de examinare a mijlocului de transport auto nr.1400/10A din 13 octombrie 2014 şi raportului de evaluare a pagubei nr.1400/10A din 23 octombrie 2014, „Exauto-Plus" SRL a evaluat costul reparaţiei, ţinând cont de uzura pieselor schimbate, în sumă de 92.441,80 lei.

În astfel de circumstanţe, la data de 25 aprilie 2017, avocatul Ion Negură, din numele şi în interesele lui ***** a înaintat CIA „Asito" SA o cerere prealabilă, prin care a solicitat restituirea prejudiciului material cauzat în urma accidentului rutier, în sumă de 59.377,80 lei, ce constituie diferenţa neachitată şi suma de 37.961,12 lei cu titlu de dobândă de întârziere.

Prin scrisoarea din 11 mai 2017, CIA „Asito" SA a comunicat avocatului Ion Negură că, cererea prealabilă înaintată a fost lăsată fără examinare, din motiv că a fost depusă de o persoană neîmputernicită.

Nefiind de acord cu acţiunile companiei de asigurare, reclamantul ***** a înaintat instanţei de judecată prezenta acţiune, prin care a solicitat încasarea de la CIA „Asito" SA (redenumită în CIA „Asito Direct" SA) suma de 59.377,80 lei, ce constituie diferenţa neachitată pentru repararea prejudiciului cauzat prin accidentul rutier, suma de 87.103,98 lei cu titlu de dobânda de întârziere şi compensarea cheltuielilor de judecată suportate la examinarea prezentei acţiuni. La înaintarea acţiunii, reclamantul a solicitat să fie repus în termenul legal pentru înaintarea acţiunii.

Cu referire la solicitarea reclamantului privind repunerea în termenul de adresare în instanţa de judecată cu acţiune, instanţa de judecată consideră necesar să releve prevederile art. 279 alin. (1) Cod civil (în vigoare la data înaintării acţiunii), care indică că, *în cazuri excepţionale, dacă instanţa de judecată constată că termenul de prescripţie extinctivă nu este respectat datorită unor împrejurări legate de persoana reclamantului, dreptul încălcat al persoanei este apărat*.

Conform art. 116 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, *persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanţă. Cererea de repunere în termen se depune la instanţa judecătorească care efectuează actul de procedură şi se examinează în şedinţă de judecată. Participanţilor la proces li se comunică locul, data şi ora şedinţei. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluţionarea repunerii în termen. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).*

În acelaşi timp, sub acest aspect, instanţa de judecată reţine că, cererii de chemare în judecată depuse de reclamant la data de 20 iulie 2017 nu s-a dat curs şi prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 25 iulie 2017, s-a acordat reclamantului un termen de 10 zile pentru înlăturarea neajunsurilor, şi anume, pentru achitarea taxei de stat.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 9 august 2017, cererea de chemare în judecată a fost restituită, pe motiv că, reclamantul nu a înlăturat, în termenul acordat, neajunsurile constatate.

La data de 18 august 2017, reclamantul ***** a înaintat în instanţa de judecată, repetat, cererea de chemare în judecată împotriva CIA „Asito" SA cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat prin accidentul rutier.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 28 august 2017, s-a respins ca neîntemeiată cererea înaintată de reclamantul ***** cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, s-a comunicat reclamantului despre necesitatea de a achita taxa de stat în sumă de 2613,11 lei, în termen de 7 zile.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 18 septembrie 2017, s-a respins ca neîntemeiată cererea cu privire la scutirea parţială de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată şi sa comunicat reclamantului ***** despre necesitatea de a achita taxa de stat în sumă de 2013 lei în termen de 7 zile.

La data de 26 octombrie 2017, reclamantul *****, a mai adresat instanţei de judecată o cerere de chemare în judecată împotriva CIA „Asito" SA cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat în rezultatul producerii accidentului rutier.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 30 octombrie 2017, cererea de chemare în judecată cu toate materialele anexate a fost restituită reclamantului, pe motiv că a fost depusă de persoană neîmputernicită.

Încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 30 octombrie 2017 a fost expediată în adresa reclamantului *****, fiind recepţionată de acesta la data de 10 noiembrie 2017.

La aceiaşi dată, reclamantul *****, în mod repetat, a înaintat instanţei de judecată cerere de chemare în judecată împotriva CIA „Asito" SA cu privire la încasarea prejudiciului material cauzate în rezultatul producerii accidentului rutier.

Potrivit bonului de plată nr. AGM1- 3100, la data de 25 octombrie 2017, reclamantul a achitat integral taxa de stat în sumă de 2013 lei, astfel fiind acceptată cererea de chemare în judecată în procedură de examinare.

Raportând normele legale relevate la circumstanţele de fapt reţinute, luând în vedere împrejurările care au dus la omiterea de către reclamant a termenului de prescripţie extinctiv, dar şi faptul că, iniţial reclamantul a depus acţiunea în instanţă la data de 20 iulie 2017, în interiorul termenului de prescripţie, ulterior aflându-se în imposibilitate de a îndeplini în termen indicaţiile instanţei privind achitarea integrală a taxei de stat, instanţa de judecată ajunge la concluzia de a admite cererea reclamantului privind repunerea în termenul de depunere a acţiunii, cu examinarea cauzei în fond.

Reieşind din faptul că obiectul litigiului dedus judecăţii este determinat ca încasarea despăgubirii de asigurare rezultată din asigurarea obligatorie de răspundere delictuală, legea aplicabilă cazului este Codul civil şi Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehiculele nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 - *în vigoare la data producerii evenimentului asigurat – 6 octombrie 2014*

În aşa fel, potrivit art. 1301 Cod civil, *prin contract de asigurare, asiguratul se obligă să plătească asigurătorului prima de asigurare, iar acesta se obligă să plătească, la producerea riscului asigurat, asiguratului sau unui terţ (beneficiarului asigurării) suma asigurată ori despăgubirea, în limitele şi în termenele convenite.*

Conform art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehiculele nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, *persoanele fizice şi persoanele juridice care au în proprietate sau utilizare autovehicule supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova sunt obligate să se asigure pentru cazuri de răspundere civilă auto ca urmare a prejudiciilor cauzate prin accident de autovehicul produs în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării.*

În conformitate cu art. 7 alin. (1) lit. a) din aceiaşi normă legală, *cazul asigurat este accidentul produs de un autovehicul, al cărui proprietar sau utilizator a îndeplinit obligaţia de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, cu cauzarea de prejudicii atât în timpul deplasării, cât şi în timpul staţionării autovehiculului.*

Conform art. 15 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehiculele nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, *asigurătorul acordă despăgubiri dacă prejudiciile s-au produs din culpa asiguratului sau a utilizatorului de autovehicul, precum şi în cazul în care, la data accidentului:*

a) utilizatorul nu este inclus în contractul de asigurare încheiat între posesor şi asigurător;

b) utilizatorul sau asiguratul nu posedă permis de conducere de categoria respectivă;

c) utilizatorul sau asiguratul nu a respectat obligaţiile tehnice legale cu privire la starea şi siguranţa autovehiculului.

Conform prevederilor art. 19 alin. (1), lit. (a), (c), d) şi f) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, *după ce a luat cunoştinţă de producerea accidentului, asigurătorul este obligat: a) să deschidă dosar de daune; c) să examineze bunurile avariate şi să încheie, în termen de 5 zile lucrătoare din data primirii informaţiei despre producerea accidentului de autovehicul, un proces-verbal de constatare a pagubelor; să închidă dosarul de daune privind pagubele materiale în cel mult 15 zile calendaristice din data depunerii de către păgubit a ultimului document necesar finalizării dosarului;. să achite despăgubirea de asigurare în termenele stabilite prin prezenta lege.*

Potrivit art. 21 alin. (1), (2) al Legi cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, *asigurătorul, iar în cazurile prevăzute de prezenta lege, Biroul Naţional al Asigurărilor de Autovehicule deschid dosar de daune şi constată pagubele în momentul în care sînt înştiinţaţi de către asigurat ori în care persoana păgubită le prezintă cerere de despăgubire şi/sau dovezi privind răspunderea asiguratului. În cazul în care asigurătorul nu a examinat bunurile avariate şi nu a încheiat proces-verbal de constatare a pagubelor în termenul specificat la art.19 alin.(1) lit.c), persoana păgubită este în drept să apeleze la serviciile experţilor independenţi sau ale unităţilor de specialitate pentru constatarea pagubelor, fără a prezenta asigurătorului bunurile avariate.*

Alin. (4)- (7) din aceiaşi nomă legală statuează că*, procesul-verbal de constatare a pagubelor se încheie de asigurător, cu participarea asiguratului şi a persoanei păgubite sau a reprezentantului acesteia, în bază de procură, şi se semnează de toţi participanţii la întocmirea lui. Eventualele obiecţii ale părţilor cu privire la pagubele constatate se menţionează în procesul-verbal sau într-o anexă la acesta. După constatarea pagubelor, asigurătorul este obligat să elibereze persoanei păgubite, în termen de 5 zile, un extras din dosarul de daune în care să indice numărul dosarului deschis, piesele constatate ca avariate în accident, soluţiile tehnice adoptate (înlocuire sau reparaţie), lista documentelor, prevăzute la alin.(3), necesare finalizării dosarului de daune şi efectuării plăţii. Persoana păgubită ia cunoştinţă de toate documentele din dosarul de daună, exprimându-şi acordul sau dezacordul*

asupra soluţiilor propuse de asigurător, confirmând faptul prin semnătură aplicată pe aceste documente.

Potrivit art. 22 alin. (1) şi (5) al Legii nr. 414/2006, *despăgubirile se stabilesc în baza unui acord scris între asigurat, persoana păgubită sau reprezentantul ei legal şi asigurător ori, în cazul în care nu s-a ajuns la nici o înţelegere, prin hotărâre judecătorească definitivă şi irevocabilă. Acordul dintre asigurat, persoana păgubită şi asigurător are caracter total, necondiţionat, definitiv şi stinge toate pretenţiile ce decurg din pagubele care erau sau puteau fi cunoscute la data realizării acordului, pentru pagubele ce s-au acoperit pe această cale, cu excepţia situaţiei în care, ulterior plăţii despăgubirii pentru vătămări corporale, starea persoanei păgubite s-a agravat ori a intervenit decesul ei ca urmare a aceluiaşi accident.*

Potrivit art. 23 alin. (4) al Legii nr. 414/2006, *costul reparaţiei autovehiculului se stabileşte pe baza documentelor eliberate de unitatea de specialitate acceptată de părţi.*

În conformitate cu art. 28 alin. (2), (3) al aceleiaşi Legi, *obiecţiile referitor la suma despăgubirii se vor comunica asigurătorului în 5 zile calendaristice de la finalizarea dosarului de daune, urmând ca, în termen de 5 zile din data înştiinţării, asigurătorul să le soluţioneze ori să prezinte dezacordul faţă de ele. Dacă persoana păgubită nu este de acord cu decizia asigurătorului privind cuantumul despăgubirii de asigurare, acesta plăteşte totuşi despăgubirea în cuantumul stabilit. În acest caz, persoana păgubită are dreptul să atace decizia asigurătorului în instanţă de judecată.*

Revenind la circumstanţele de fapt ale speţei, instanţa de judecată atestă că, la data de 21 octombrie 2014, la înştiinţarea persoanei păgubite în urma accidentului rutier din 6 octombrie 2014 - *****, a fost întocmit procesul-verbal de constatare a daunelor nr. 142529R1, prin care s-au constatat deteriorările şi soluţiile tehnice, în total 52 poziţii.

Este important de învederat că, la întocmirea procesului-verbal de constatare a daunelor persoana păgubită ***** a participat, iar, semnând procesul-verbal menţionat, cel din urmă a confirmat că a făcut cunoştinţă cu conţinutul acestuia şi este de acord cu cele constatate, fapt confirmat şi prin scrisoarea CNPF nr. 04-578 din 13 februarie 2015.

Suplimentar, la solicitare, reclamantului i-a fost eliberată o copie a actului de constatare, fapt confirmat prin semnătura aplicată pe cererea depusă în adresa SA „Asito Direct" (f.d. 181), concomitent cu cererea de despăgubire din 22 octombrie 2014 (f.d. 180).

Instanţa de judecată apreciază critic alegaţiile părţii reclamante cu privire faptul că, reclamantul semnând procesul-verbal de constatare a daunelor a confirmat doar participarea la examinarea bunului avariat, or, aceste circumstanţe nu au fost menţionate la rubrica destinată pentru formularea obiecţiilor -pct. 6.1. *obiecţii ale părţilor cu privire la pagubele constatate.*

Prin urmare, reclamantul semnând procesul-verbal de constatare a daunelor şi-a exprimat liber acordul în vederea unităţii care urma să efectueze evaluarea pagubelor, totodată, aplicând semnătura fără a consemna obiecţii la pct. 6.1. şi-a asumat conţinutul celor constatate.

După cum a fost convenit la pct. 6.2 al procesului-verbal, în cazul în care, la demontarea autovehiculului, în vederea reparaţiei la unitatea specializată, vor fi constatate şi alte deteriorări (defecte ascunse), datorate în exclusivitate pagubei produse de evenimentul asigurat, Asiguratul (persoana păgubită) are obligaţia de a înştiinţa de urgenţă, în scris, CIA „Asito" SA pentru a întocmi un proces verbal adiţional de constatare a pagubelor, în caz contrar, CIA „Asito" SA este în drept să refuze plata acestor defecte ascunse.

În temeiul aceluiaşi punct al procesului-verbal, părţile au stabilit că, evaluarea costului reparaţiei va fi efectuată la unitatea specializată „General-Expert" SRL.

În acest context, instanţa de judecată consideră necesar să releve prevederile art. 21 alin. (8) al Legii nr. 414/2006, care statuează că, *dacă în timpul demontării sau reparaţiei bunului avariat se descoperă şi alte pagube produse de accident, care nu au putut fi constatate iniţial,*

se încheie un proces-verbal suplimentar de constatare a pagubelor, cu participarea persoanelor antrenate la constatarea inițială.

Astfel, se constată a fi contrare dispoziției art. 21 alin. (2) al Legii nr. 414/2006 acțiunile reclamantului ***** de a se adresa unei unități alese independent până la înștiințarea asiguratorul, or, potrivit normei legale precitate, persoana păgubită este în drept să apeleze la serviciile experților independenți, fără a prezenta asigurătorului bunurile avariate, numai în cazul în care asigurătorul nu a examinat bunurile avariate și nu a încheiat proces-verbal de constatare a pagubelor în termenul specificat la art.19 alin.(1) lit.c) din Legea nr. 414/2006.

La caz, ***** putea să se adreseze către alți specialiști/experți doar în situația în care, în termen de 5 zile lucrătoare din momentul primirii informațiilor despre accident, SA „Asito Direct" nu ar fi întreprins acțiuni de examinare autovehiculul Mercedes, cu n/î ***** pentru a stabili daunele cauzate, în speță însă, fiind primită de către asigurator informația la data de 20 octombrie 2014, s-a efectuat examinarea la data de 21 octombrie 2014.

Iar în cazul în care, la demontarea autovehiculului, în vederea reparației la „General-Expert" SRL, ar fi fost constatate și alte deteriorări (defecte ascunse), datorate în exclusivitate pagubei produse de evenimentul asigurat, ***** avea obligația să înștiințeze CIA „Asito Direct" SA pentru a întocmi un proces-verbal adițional de constatare a pagubelor și nu, arbitrar, anterior efectuării evaluării de către unitatea stabilită în procesul-verbal de constatate a pagubelor, să se adreseze unei alte unități și în temeiul Actului de examinarea a mijlocului de transport auto și raportului de evaluare a pagubei, întocmit de ultima, să solicite diferența costului reparației.

Coroborând dispozițiile legale la circumstanțele de fapt, instanța de judecată reține drept întemeiate afirmațiile societății-pârâte privind inopozabilitatea actului de evaluare întocmit de SRL „Exauto Plus", în circumstanțele în care această unitate nu a fost acceptată de părți, conform prevederilor art. 23 alin. (4) din Legea nr. 414/2006, în raport cu actul de evaluare întocmit de unitatea care a fost acceptată de părți, în conformitate cu procesul-verbal de constatare a daunelor nr. 142529R1, din 21 octombrie 2014.

Materialele dosarului nu confirmă cu certitudine că, reclamantul a înștiințat compania de asigurări de faptul că, asiguratul a solicitat evaluarea pagubelor la o unitate aleasă independent, pentru a asigura prezenta unui reprezentant. Or, în acest sens de către reclamant nu a fost depusă confirmarea recepționării de către pârâtă a scrisorii din 18 octombrie 2014, prin care se solicită să fie asigurată participarea asiguratorului la examinarea automobilului avariat pentru aprecierea pagubelor materiale de către expertul independent SRL „Exauto Plus". Astfel lipsind dovada că, compania de asigurări a fost înștiințată despre evaluarea pagubelor de către SRL „Exauto Plus".

Pe cale de consecință se deduce concluzia că, raportul de evaluare a pagubei din 23 octombrie 2014, a fost întocmit de SRL „Exauto Plus" în lipsa asiguratorului SA „Asito Direct", respectiv nefiindu-i opozabil și, prin urmare, acesta nu poate constitui temei pentru achitarea despăgubirilor de asigurare.

În așa fel, reclamantul acționând contrar prevederilor legale, și-a pierdut dreptul de a solicita diferența dintre suma pagubelor evaluată de SRL „General-Expert" și SRL „Exauto-Plus", considerent din care instanța va respinge ca neîntemeiată pretenția reclamantului cu privire la încasarea sumei de 59377,80 lei cu titlu de prejudiciu material.

Corespunzător, instanța va respinge și pretenția privind încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 27726,18 lei, dat fiind că aceasta constituie o cerință subsecventă pretenției de bază care a fost respinsă integral.

Instanța nu se expune asupra fiecărui argument invocat de participanții la proces, ținând cont de Avizul nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni, în atenția

Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, din care rezultă că, motivarea hotărârii nu trebuie înțeleasă ca necesitând un răspuns la fiecare argument invocat.

Or, potrivit jurisprudenței Curții Europene, pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea trebuie să evidențieze că judecătorul a examinat *chestiunile esențiale* prezentate și nu trebuie interpretată ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument (Van de Hurk vs Țările de Jos, 19 aprilie, pct.61, seria A, nr.288).

Prin urmare, instanța de judecată învestită cu examinarea litigiului deferit judecății în prezenta speță, nu poate găsi o altă elucidare a cazului decât cea clarificată mai sus, de vreme ce concluzia și intima convingere a instanței este consecința dedusă în urma prezentării probelor de către părți, or, în conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) sprijinite cu dispoziția art. 119 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar probele se adună și se prezintă de către părți.

Cu referire la cheltuielile de judecată se reține că, în conformitate cu art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.*

Astfel, luând în considerare că pretențiile de bază ale reclamantului au fost respinse ca neîntemeiate, pretenția privind compensarea cheltuielilor de judecată fiind una subsidiară, la fel urmează a fi respinsă.

Cu referire la solicitarea pârâtei privind compensarea cheltuielilor de judecată suportate la examinarea prezentei cauze, instanța de judecată consideră oportun să releve prevederile art. 96 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.*

Sub acest aspect, instanța remarcă că, pe parcursul examinării litigiului pârâta a fost reprezentată în instanța de judecată de către avocații Alexandru Savva, Ciorba Sergiu, Roman Vladimir și Andrei Cechir, care acționează în temeiul mandatelor avocațiale anexate la materialele dosarului.

Conform bonului de plată Seria/nr DAA 02088464 din 15 decembrie 2020 și factura fiscală Seria/nr. WH 6759325 din 30 noiembrie 2020, pentru asistența juridică și reprezentarea pârâtei în prezenta cauza civilă, SA „Asito Direct" a achitat Cabinetului avocatului Alexandru Savva, suma de 6.000 lei (f.d. 206-207).

Respectiv, având în vedere că, acțiunea reclamantei a fost respinsă, în baza prevederilor legale enunțate mai sus, instanța consideră oportun de a admite în parte cerința înaintată de pârâta SA „Asito Direct", în ceia ce ține de compensarea cheltuielilor de asistență juridică, și va încasa din contul reclamantului ***** în beneficiul pârâtei SA „Asito Direct" suma de 6.000 lei, ca fiind una rezonabilă și potrivită, în corespundere cu volumul de muncă efectuat de avocat în raport cu complexitatea cauzei.

În conformitate cu prevederile art. 96 alin. (1) și (1^1), art. 236, art. 238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e:

Se admite cererea reclamantului ***** cu privire la repunerea în termenul de înaintare a acțiunii.

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva Companiei Internaționale de Asigurări „Asito Direct" Societate pe Acțiuni (*anterior denumită*

Compania Internațională de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni), intervenient accesoriu ***** cu privire la repararea prejudiciului material ca urmare a accidentului rutier.

Se încasează de la ***** (cod personal *****) în beneficiul Companiei Internaţionale de Asigurări „Asito Direct” Societate pe Acţiuni (cod fiscal 1002600007123) suma de 6000 (şase mii) lei, pentru compensarea cheltuielilor de asistenţă juridică suportate la examinarea prezentei cauze.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Preşedintele şedinţei,
judecător Eugenia Culinca